

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Αιγάλεω, 17 Δεκεμβρίου 2019

Θέμα: Νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας «Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Ε.Ι. και άλλες διατάξεις»

Στη Τακτική Γενική Συνέλευση του ΕΣΔΕΠ Πα.Δ.Α., που πραγματοποιήθηκε στις 17/12/2019, συζητήθηκαν οι διατάξεις του προτεινόμενου από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Σχεδίου Νόμου με τίτλο «Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Ε.Ι. και άλλες διατάξεις. Η Γενική Συνέλευση, μετά και από τις τοποθετήσεις των μελών της, καταρχήν **διαπιστώνει ότι, δυστυχώς, συνεχίζεται από πλευράς Υπουργείου η αποσπασματική λογική ρυθμίσεων στην Ανώτατη Εκπαίδευση και η έλλειψη συνολικής άποψης και πρότασης**, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με την καθομολογούμενη ανάγκη χάραξης μακροπρόθεσμης, συναινετικής πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και γενικά για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Ως προς τις κύριες διατάξεις του εν λόγω Σχεδίου Νόμου η ΓΣ διατυπώνει τις ακόλουθες απόψεις:

Όσον αφορά το σκέλος της δημόσιας χρηματοδότησης των ΑΕΙ :

- 1. Η χρηματοδότηση των ιδρυμάτων από τον τακτικό προϋπολογισμό για την Ανώτατη Εκπαίδευση τα επόμενα χρόνια πρέπει να αυξηθεί**, τόσο στο σύνολό της όσο και σε κάθε πανεπιστημιακό ίδρυμα (ήδη η υφιστάμενη χρηματοδότηση είναι κατά 40% μειωμένη σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία), τουλάχιστον, στα προ-μνημονίων επίπεδα, ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, τα οποία καλούνται να εκπαιδεύσουν ένα μεγάλο αριθμό φοιτητών.
- 2. Η εκπαίδευση είναι δημόσιο αγαθό και η χρηματοδότηση και η πλήρης κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των Πανεπιστημίων για την εκπαιδευτική και ερευνητική λειτουργία τους είναι συνταγματική υποχρέωση της Πολιτείας (Άρθρο 16, παρ.5).** Κατά συνέπεια, όσον αφορά στη σύνδεση αξιολόγησης με τη χρηματοδότηση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η λογική της «τιμωρίας» που θα συνεπάγεται περιορισμό της χρηματοδότησης, χωρίς μάλιστα να εξετάζεται τι φταίει και τι χρειάζεται. **Οποιαδήποτε περικοπή της χρηματοδότησης με πρόσχημα την αξιολόγηση θέτει εν**

αμφιβόλω την επιβίωση των ΑΕΙ, που άντεξαν μέσα στην κρίση λόγω της άοκνης προσπάθειας των μελών της κοινότητας για παροχή εκπαίδευσης υψηλής ποιότητας σε αντίξοες συνθήκες.

3. Στη φάση της καθιέρωσης των προγραμματικών συμφωνιών θα πρέπει ανάλογα με τον βαθμό επίτευξης των στόχων **να παρέχεται κατά περίπτωση πρόσθετη της τακτικής χρηματοδότησης - αφενός ως επιβράβευση και κίνητρο και αφετέρου ως ενίσχυση** στις περιπτώσεις που εντοπίζονται αδυναμίες, προκειμένου αυτές να αντιμετωπιστούν.

Όσον αφορά στη νέα αρχή ΕΘΑΕΕ :

1. Η νέα ΑΔΙΠ, η λεγόμενη **Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.)**, όπως περιγράφεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου, θα αποτελεί ουσιαστικά έναν διοριζόμενο από το Υπουργείο **αυστηρό ελεγκτικό μηχανισμό για τα ΑΕΙ**, υπεύθυνο για την αξιολόγηση και για την πιστοποίηση προγραμμάτων σπουδών (με τρόπο που θέτει σε σοβαρή αμφισβήτηση το αυτοδιοίκητο των ιδρυμάτων), ο οποίος επιπλέον θα εισηγείται, έχοντας επιτελικό ρόλο, στο Υπουργείο τη χρηματοδότηση των πανεπιστημίων, καθώς επίσης και τη συγχώνευση και κατάργηση τμημάτων και σχολών. **Ως «ανεξάρτητη» αρχή η νέα ΑΔΙΠ (ΕΘ.Α.Α.Ε.) δεν μπορεί να έχει την ευθύνη – αρμοδιότητα της διαμόρφωσης της εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση.** Η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στην εκάστοτε κυβέρνηση και η οποία έχει την αποκλειστική ευθύνη. Η ΕΘ.Α.Α.Ε. πρέπει να έχει την ευθύνη του ελέγχου υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής, μέσω της σύναψης των προγραμματικών συμφωνιών με τα ιδρύματα και της αξιολόγησης των ιδρυμάτων.
2. Η προτεινόμενη νέα δομή της ΕΘ.Α.Α.Ε. δίνει υπερβολικά μεγάλη εξουσία στον Πρόεδρο, όπου αυτός προκηρύσσει τις θέσεις των μελών του Ανώτατου Συμβουλίου, αυτός συγκροτεί την τριμελή επιτροπή αξιολόγησης και πρακτικά αποφασίζει για όλα τα μέλη του Συμβουλίου. **Συνεπώς η νέα προτεινόμενη Αρχή (που δεν θα είναι ανεξάρτητη από την κυβέρνηση) μετατρέπεται σε εθνική αρχή του ενός - του Προέδρου.**
3. Για πρώτη φορά στα χρονικά μέσω της προτεινόμενης νέας ΑΔΙΠ (ΕΘ.Α.Α.Ε.) εισάγεται η **χρηματοδότηση βάσει της αξιολόγησης, που θα δημιουργήσει συνθήκες οικονομικής ασφυξίας για τα πιο αδύνατα ιδρύματα**, κυρίως της περιφέρειας. Η σύνδεση της αξιολόγησης με τμήμα κρατικής χρηματοδότησης είναι **άκρως αποτυχημένη πολιτική όπου εφαρμόστηκε και αυτό έχει καταγραφεί και σε επιστημονικές έρευνες στη διεθνή βιβλιογραφία.** Τα ιδρύματα που δε θα έχουν υψηλούς δείκτες στην αξιολόγηση, τα οποία κατά τεκμήριο αναμένεται να είναι τα ιδρύματα που αυτή τη στιγμή υπολείπονται σε υποδομές προσωπικό και ζήτηση, **θα τιμωρούνται αντί να ενισχύονται.** Συνεπώς η νέα αρχή θα επιβάλλει τον κανόνα **«οι πλούσιοι πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι».** Αυτό με τη σειρά του ενέχει τον προφανή κίνδυνο της θυσίας της ακαδημαϊκότητας στο βωμό της οικονομικής επιβίωσης, αλλά και την **ανάπτυξη μιας επικίνδυνης εσωστρέφειας** εντός (μεταξύ σχολών και τμημάτων του ίδιου ιδρύματος) και μεταξύ των ΑΕΙ της χώρας, καθώς επίσης και την **εγκαθίδρυση ενός ακραίου ανταγωνισμού ή αλλιώς ενός ιδιότυπου «ακαδημαϊκού κοινωνικού αυτοματισμού»** μεταξύ των ιδρυμάτων. Επιπροσθέτως, το προτεινόμενο μοντέλο **αγνοεί τελείως το έργο των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών.**

4. Η αξιολόγηση, όταν εφαρμόζεται σωστά και με διαδικασίες που δε «γονατίζουν» τα ιδρύματα από τη γραφειοκρατία, **πρωτίστως έχει τον στόχο της ανακάλυψης τυχόν αδυναμιών και ελλείψεων, για την αντιμετώπιση των οποίων πρέπει να εργαστούν τα ΑΕΙ με αρωγό την πολιτεία** με πρόσθετη χρηματοδότηση και παροχή θέσεων, ειδικά προς τα ιδρύματα που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη και βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε μειονεκτική θέση.
5. Η αποτίμηση και πιστοποίηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης από τη ΕΘ.Α.Ε.Ε. δεν θα πρέπει να εξαντλείται μόνο στην πλευρά των Πανεπιστημίων, **αλλά και στο βαθμό και στο χρόνο που υλοποιήθηκαν και οι υποχρεώσεις της Πολιτείας** για την υποστήριξη της υλοποίησης των προγραμματικών συμφωνιών.
6. **Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η συνέχεια της λειτουργίας της ΑΔΙΠ με το νέο καθεστώς**, χωρίς να ακυρώνονται και να χρειαστεί να επανεκκινηθούν οι τρέχουσες διαδικασίες αξιολόγησης και πιστοποίησης.

Όσον αφορά στη λειτουργία των ΕΛΚΕ,

7. Οι διατάξεις που προτείνονται για απλοποίηση της λειτουργίας των ΕΛΚΕ είναι προς την θετική κατεύθυνση για τη δημιουργία ενός ευέλικτου και λειτουργικού περιβάλλοντος των ΕΛΚΕ, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα και την απαιτούμενη διαφάνεια. Παραμένει όμως ισχυρό το αίτημά μας για απεμπλοκή από το δημόσιο λογιστικό.

Με βάση τα παραπάνω, Η Γενική Συνέλευση του ΕΣΔΕΠ Πα.Δ.Α. καλεί όλα τα όργανα του Πανεπιστημίου (ΓΣ τμημάτων, Κοσμητείες και τη Σύγκλητο) καθώς επίσης και όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα να πάρουν θέση έναντι των προτεινόμενων μέτρων.

Το Προεδρείο της Γενικής Συνέλευσης